

TLAČOVÁ SPRÁVA

RÓMSKE ŽENY NA SLOVENSKU ZAŽÍVAJÚ PONIŽOVANIE A DISKRIMINÁCIU V PRÍSTUPE K REPRODUKČNEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Košice, New York/Ženeva, 27.11.2017

Mnohé rómske ženy na Slovensku hovoria, že čelia diskriminácii, segregácii a hrubému zaobchádzaniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o ich reprodukčné zdravie, uvádza správa Poradne pre občianske a ľudské práva a Centra pre reprodukčné práva (Center for Reproductive Rights).

Publikovaná správa [*Vakeras zorales – Hovoríme nahlas: Skúsenosti rómskych žien so zdravotnou starostlivosťou o reprodukčné zdravie na Slovensku*](#) zachytáva osobné príbehy 38 rómskych žien z marginalizovaných komún. V správe popisujú, že zažívajú diskrimináciu a násilie v zdravotníckych zariadeniach gynekologickej a pôrodnej starostlivosti na východnom Slovensku.

V správe tiež mimovládne organizácie odporúčajú sled krokov, ktoré by príslušné štátne inštitúcie mali podniknúť na to, aby zabezpečili rešpektovanie práv rómskych žien.

Odporúčajú napríklad zaviesť účinné opatrenia na riešenie systémovej a prierezovej diskriminácie v zdravotnej starostlivosti o reprodukčné zdravie, vrátane implementácie a investovania primeraných zdrojov do vhodných programov s cieľom zlepšiť prístup rómskych žien ku kvalitným službám zdravotnej starostlivosti o reprodukčné zdravie.

„V rámci našej práce už dlhšie počúvame príbehy rómskych žien o porušovaní ich reprodukčných práv na niektorých pôrodných oddeleniach nemocníc a v gynekologických ambulanciách. Rómske ženy nám často hovoria o ponižovaní, verbálnych útokoch, neposkytnutí dostatočnej zdravotnej starostlivosti, dostatočných informácií či segregácii na pôrodných oddeleniach. V našej správe sme situáciu v tejto oblasti podrobnejšie zdokumentovali. Veríme, že pritiahne pozornosť verejnosti aj zodpovedných štátnych inštitúcií, ktoré by mali konať a prijať účinné opatrenia smerujúce k zmene,“ hovorí Agáta Duchoňová terénna pracovníčka z Poradne pre občianske a ľudské práva.

Mnohé ženy vo svojich výpovediach uvedených v správe [*Vakeras zorales – Hovoríme nahlas*](#) popísali segregáciu na pôrodných oddeleniach, rasovo motivované obťažovanie a ponižovanie, zanedbanie starostlivosti, fyzické obmedzovanie a hrubé zaobchádzanie počas pôrodu. Popisovali tiež nedostatky súvisiace s informovaným súhlasom a s rozhodovaním sa o zdravotnej starostlivosti.

„Rozhodla som sa hovoriť o svojej skúsenosti aj skúsenosti iných rómskych žien s ponižovaním a diskrimináciou v nemocnici a u gynekológa. Chcem, aby sa situácia zlepšila. Aby rómske ženy

neboli oddeľované v rómskych izbách na pôrodnici a dostávali dobrú zdravotnú starostlivosť,“ povedala jedna z rómskych žien, ktorá poskytla rozhovor pre účely správy.

„Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o reprodukčné zdravie by sa s rómskymi ženami malo zaobchádzať dôstojne a s rešpektom,“ uvádza Leah Hctor, regionálna riaditeľka európskeho programu v Centre pre reprodukčné práva. „Slovenská vláda musí podniknúť konkrétne kroky smerom k tomu, aby rómske ženy dostali starostlivosť, ktorú potrebujú, a to bez rodovej a rasovej diskriminácie.“

Vakeras zorales – Hovoríme nahlas je spoločná publikácia Poradne pre občianske a ľudské práva a Centra pre reprodukčné práva.

Publikovaná správa vychádza z rozhovorov, ktoré uskutočnila Poradňa pre občianske a ľudské práva a Centrum pre reprodukčné práva 24. - 27. októbra 2016. Počas rozhovorov boli zozbierané skúsenosti 38 rómskych žien, ktoré žijú v štyroch sociálne vylúčených rómskych komunitách v okresoch Spišská Nová Ves, Gelnica a Prešov na východnom Slovensku. Rozhovory boli zamerané na skúsenosti žien s poskytovaním zdravotnej starostlivosti o reprodukčné zdravie za ostatných päť rokov.

Poradňa pre občianske a ľudské práva a Centrum pre reprodukčné práva už v roku 2003 vydali správu *Telo i duša: Násilné sterilizácie a ďalšie útoky na reprodukčnú slobodu Rómov na Slovensku*, v ktorej zdokumentovali prípady nezákonných sterilizácií rómskych žien, ako aj ďalšie porušenia práv žien pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o reprodukčné zdravie.

Kontakty:

Agáta Duchoňová – terénna pracovníčka, Poradňa pre občianske a ľudské práva, tel. č.: 0908 695 531; e-mail: poradna@poradna-prava.sk

Natalia Garzon – Senior Press Officer, Center for Reproductive Rights, tel. č.: 001 917 257 9793; Skype: [Garzon_crr](https://www.skype.com/user/Garzon_crr); e-mail: ngarzon@reprorights.org

Informácie o organizáciách:

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Okrem iného poskytuje právnu podporu nezákonne sterilizovaným rómskym ženám a vykonáva ďalšie aktivity smerujúce k odškodneniu poškodených žien. Web: www.poradna-prava.sk

Centrum pre reprodukčné práva (Center for Reproductive Rights) používa právo s cieľom zabezpečiť reprodukčnú slobodu ako základné ľudské právo, ktoré sú všetky vlády povinné a právne zaviazané chrániť, rešpektovať a dodržiavať. Web: www.reproductiverights.org